

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdürü :
HASAN RASİM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

7

HAZİRAN 1940
CUMA

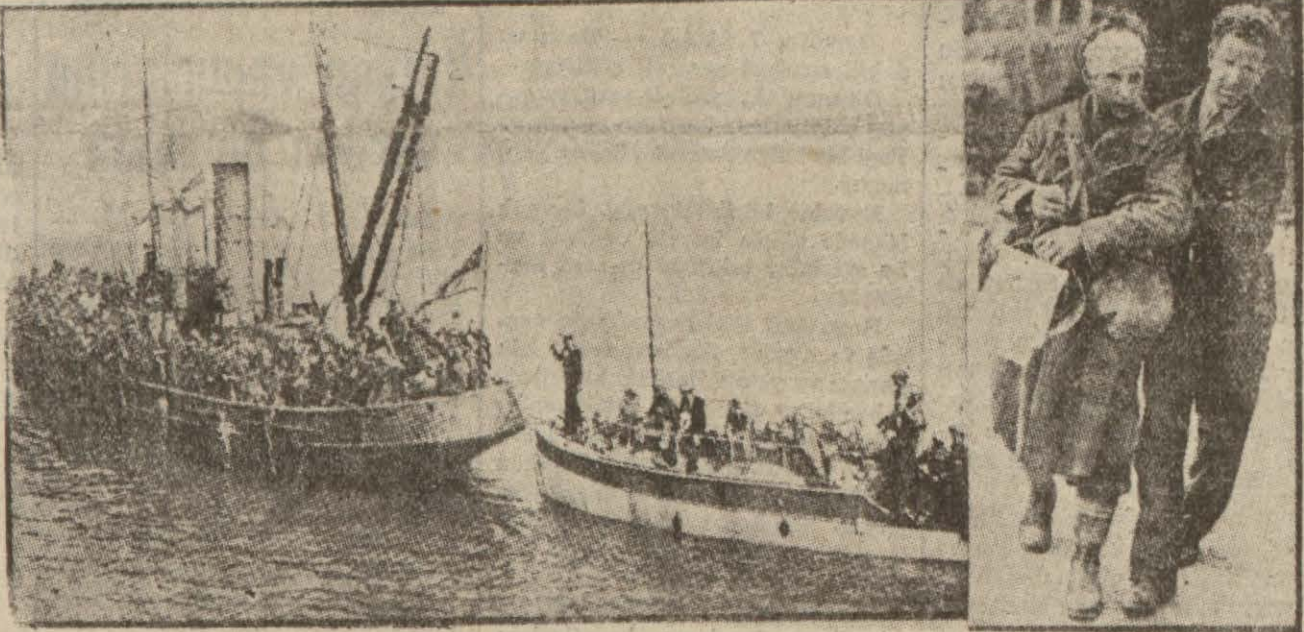
Numara : 275 Sene : 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

Fransızlar bugün yeniden mukabil taarruza geçtiler

Alman tanklarına karşı topla
mücehhez tayyare kullanılıyor

Geceleri İngiltere sahillerine 3 milden
fazla yaklaşacak gemiler topla batırılacak

Alman tayya-
releri İngiltere
üzerine akın-
lar yaptı

Bu günkü posta ile gelen bu resim, müttefik kuvvetlerin Dünkerkten İngiltereye naklini gösteriyor.
(Solda, Flanderde yaralanan bir Fransız askeri)

Veygand'ın
Orduya
beyannamesi

"Vatanımızın
mukadderatı sebat
ve metanetinize
bağlıdır."

Paris, 7 (A. A.) — Bu dakika-
kada harb bütün şiddetle de-
vam ediyor. General Veygan
Fransız ordularına şu beyanna-
meyi nesretmiştir:

"Fransa harbi başladı. Fran-
sız ordusu subaylarına, erbaşları-
na ve erlerine verilen emir, geri
çekilmeyi düşünmeden mevzileri-
mizi muhafaza etmektir. Vatanı-
mızı müstevlilerin tecavüzüne
uğramış görmenin sizde olduğun-
uz yerde sıkı sıkıya tutunmak
fikrini canlandırdığına eminim.
Şerefli mazimizden alman misal-
ler sebat ve cesaretin daima zafe-
ri temin etmiş olduğunu göster-
mektedir. Fransa toprağı üze-
rinde sıkı durunuz. Yalnız ileriye
bakınız. Geride, kumandanlık sı-
zı takviye etmek için icab eden
bütün tedbirleri almıştır. Vatanı-
mızın mukadderatı, hürriyetimizin
kurtulması, evlatlarımızın istik-
balli sebat ve metanetinize bağ-
lıdır."

Amerika, harbe doğru yürüyor!

Müttefikler Amerikadan 1 milyar 200 milyon
dolarlık tayyare ve tayyare motörü aldılar

Newyork, 7 (Hususi) — Dav Jous ajansının, müttefik alım ko-
misyonile münasebette bulunan mahafilden aldığı haberlere göre,
ilk alım plânına uygun olarak müttefikler Amerikadan 1 milyar 200
milyon dolar kıymetinde tayyare motörü almışlardır. Şimdiye kadar
2300 Amerikan tayyaresi müttefiklere verilmiştir.

Haber alındığına göre, müttefiklerin nihayet yirmi dört saat
zarfında fazla Amerikan harp malzemesinin kendilerine verilmesini
talep etmelerine intizar olunmaktadır.

Vashington, 7 (A.A.) — Birleşik Amerikanın müttefiklere derhal
tayyare vereceği haberi umumiyetle Amerikanın harbe doğru yürü-
mekte olduğu hissini vermiştir.

Tüfek ve topçu malzemesinin fazlasını müttefiklere satmak ka-
rarının yukarıki kararı yakından takibetmesi, bazı müşahitlere naza-
ran, Amerika bitaraflığının son kalan emarelerini parçalamış bulun-
maktadır.

Millî Şef

Halk ve ordu
ile temasta

Reisicumhur, İstanbul ve Trak-
yada mutad olan normal seyahat-
lerinden birini yapmaktadır.
Halk ve ordu ile temas arzusunun
ibtila eden bu seyahatin siyasi hâ-
diselerle alakası yoktur. — (A.A.)

İtalyan Mareşalı Dö Bono Cenup orduları kumandanı oldu

Roma, 7 (A.A.) — Mareşal dö
Bono cenup orduları gruplu ku-
mandanlığına tayin edilmiştir.

Kudüs, 7 (A.A.) — İtalyan ban-
dralı Galata vapuru dün ekserisi
kadın ve çocuklardan mürekkep
150 İtalyan yolcu olarak Hayfa-
dan ayrılmıştır.

Diğer bir vapur da bugün İtal-
yan yolcuları olarak hareket ede-
cektir. (Lütfen sayfayı çeviriniz)

Berlinde İtalyan ve İspanyol heyetleri

(Yazısı
2 inci sayfada)

Millî Piyango

Bugünkü keşidenin neticesi
2 nci sayfamızdadır

Tetkik

Isveçte silâhlı sulh

Hükûmet, silâh altına aldığı efradın açık kalan işlerine onların karılarını yerleştiriyor

Garbi Avrupadaki müthiş harbin başlaması, nazari dikkatin Norveçten çekilmesine sebep olmuştur. İngilizlerin Namsos, Dronthaym ve Andalsnesden çekilmelerinden sonra şimaldeki harp sahası ilk ehemmiyetini kaybetti. Zevahire göre İsveçin bitirilmesi herhangi bir tehdit altında bulunmuyorsa da Narvik limanı ve maden hattı için yapılan hararetili mücadeleler sona ermeden vaziyet henüz vahim telâkki edilemez. Bu havanın coğrafi vaziyeti dolayısıyla oradaki mücadeleler daha haftalarca sürebilir. Bu hal Kirunadaki maden sahası dolayısıyla bu maden hattı çok yakından alakadar olan İsveç için uyanıklığını devam ettirmek ve hazır bulunmak zarureti şart koşuyor.

Onun içindir ki, İsveçin ciddi bir şekilde silâhlı sulh yolunda aldığı bütün ihtiyat tedbirleri gayet mantıktır. Stokholmda her evin sığınakları birkaç haftadan beri kullanışa hazır bir halde bulunmaktadır. Bunlar nümune olabilecek mükemmeliyettedir. Bu bodrumların pencereleri demir bir kapak veya kapı ile kapalıdır. Bu kapıların iç tarafı zehirli gazlara karşı gayet iyi bir şekilde kapalıdır. Aynı işi aynı işi tamam parklarda yapılmış olan umumi sığınaklar içinde de gösterilmiştir. Buralarda taş ve kum yığınları ile örtülmüş insan boyundan fazla beton borular konulmuştur. Bu borular mükemmel kapılarla kapalıdır. Rahatça oturabilecek kanapeleri vardır. Ve zehirli gazlardan korunma tekniğinin bütün icablarını haiz bulunmaktadır.

Mağaza ve dükkânlar kapalıdır ve vitrinlerini harp halinde sarımsak parçalarının nüfuzuna marû olacak şekilde tahatlarla kaplamışlardır. Vitrinlere takılan tahat mahfazaların ortasında içerde teşhir edilen eşyayı görebilmeye müsait geniş bir delik bırakılmıştır. Hava tehlikesi halinde bu delik de derhal bir kapakla örtülmektedir.

Harbin melekete iktisadi hayatı üzerinde de pek çok tesiri vardır. Fransa ve İngiltere alıcı sıfatıyla artık mevcut olmadıkları ve deniz taşıma melekete ticari münebbat çok büyük zorluklara maruz bulunduğu için bu tesiri bilhassa şiddetli olmaktadır.

İhracat endüstrisine ait anbarlar, sevk edilmemiş eşya ile doludur. Bu yüzden her tarafta istihsalat tahdit edilmiş ve birçok amele işlerinden çıkarılmıştır. Ziraat sahasında adama ihtiyaç bulunduğundan büyük ve şümullü bir işsizlikten korkmak i-

çin henüz bir sebep yoktur. Silâh altına alınan ihtiyat efradının yerine kadınlarını yerleştiriyorlar. Tramvaylarda, istasyon bileti kilerinde, postanelerde daha şimdiden sade kadın çalışmaktadır. Bundan başka ithalat işleri de sıkı bir devlet kontrolü altına alınmış bulunmaktadır. Dövizden tasarruf maksadıyla hakikaten hayatı bir zarureti karşılayacak olan emtianın veya hut herhangi bir ihraç maddesiyle mübadele edilebilen mahsullerin ithaline müsaade edilmektedir. Bu sıkı tedbirler sayesinde hükûmet paranın kıymetini sukuttan kurtarabilmektedir. Memleketin içinde pahalılık kendisini hissettirmeye başlamıştır. Harbin başlangıcından beri perakende eşya fiyatlarında yüzde on kadar bir artış vardır. Bu yükseliş toptan ticarette yüzde otuz kadar çıkmıştır. Bu yüzde otuz pahalılığı çok yakın bir zamanda bizzat müstehlik de hissetmek ızdırarmada kalacaktır.

Onun içindir ki, İsveç, harici ticaretine şimdi yeni bir istikamet vermek mecburiyetindedir. Bu yol da ilk tedbir olarak ele alınan Alman - İsveç ticaret münebbatının genişletilmesi meselesidir. Olmuştur ki, bu hususta müzakerelere bile başlanmıştır. Bugün Almanya, İsveçin hakikaten en büyük alıcısı ve satıcısı vaziyetindedir. Bu emtia mübadelesi şimdi daha da yükseltilecektir. Bundan başka İsveç 20 yıldanberi iktisadi sahada ihmali ettiği Sovyetler Birliği ile münebbatı girmek yolundadır. Bu iki melekete ticaret politikaları arasındaki fark, aralarında geniş emtia mübadelesine mâni oluyor. Sovyetler Birliğinde merkezileşmiş sosyalist iktisadiyat, İsveçte ise tam manâsile şahsî iktisadiyat sistemleri hâkimdir. Harp dolayısıyla İsveç harici ticareti de devlet tarafından sıkı bir kontrol altına alınmıştır. Bu kontrol Sovyetler Birliği ile ticari münebbatı muhakkak kolaylaştırılacaktır. Bundan başka Sovyetler Birliği de bazı İsveç mahsulleri için hararetili alaka göstermektedir.

İsveç, daha ziyade muharrik maddelere, gıda maddelerine ve bazı madenlere muhtaçtır. Sovyet ve İsveç ticaret müzakereleri sadece iki melekete için değil, bütün cihan iktisadiyatı için büyük ehemmiyeti haizdir. Çünkü, bu, uzun yıllardanberi cihan pazarından çekilmiş bulunan Sovyetlerin cihan pazarında ehemmiyetli bir rol oynamaya başladıklarına bir delildir. Ki, bu da Bolşevizmin Rus iktisadiyatını tahrip ettiği hakkında yapılan propagandanın tamamen uydurma olduğuna bir işaretidir.

İtalya Fransanın kazanmasını istiyor

Paris, 17 (Hususi) — Siyasî mahafil, Musolininin henüz Latî bir karar vermeyiş üzerinde ehemmiyetle durmaktadır. Filhakika, umumi kanaate göre, Musolini çok müskül bir vaziyette bulunmaktadır. Bir taraftan Hitler, mihver devleti olarak, müsterek hareket hususunda söz vermiş olan İtalyan başvekilî, bugün harbe girmenin İtalya için ne kadar zararlı olacağını da düşünmeyecek kadar hayalperest değildir. Bundan dolayı, bu harbde Fransanın galebesini isteyen devletlerden biri de İtalyadır denilebilir. Zira ancak o takdirdedir ki, Musolini, Hitler'e verdiği sözü tutmak için, kendisini harbe girmek mecburiyetinden uzak hissedecektir.

MALTA'DAKİ İTALYANLAR DA AYRILDI

Malta, 7 (A.A.) — Maltada oturan son İtalyan temsilcileri bugün Maltayı terk ediyorlar.

Beginci kol aleyhine açılan mücadele tedbirlerinden dolayı bu Malta'daki fotoğraflı nüfus cüzdanlarını daima üzerlerinde taşımağa mecbur edilmislerdir.

"Haber,, gazetesinde

HAZRETİ MUHAMMEDİN HAYATI

Bir haftadanberi devam eden bu büyük tarihî tetkik, bugün nesredilen kısımdan itibaren, Muhammedin ilk hayat seneleri, ne alt en meraklı bir fasla girmiş bulunmaktadır.

Takip ediniz

SON DAKİKA

Berlinde İtalyan ve İspanyol heyetleri

Roma, 7 (Radyo) — Bir İtalyan ve bir İspanyol heyeti Berlinde bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Berlindeki İtalyan - Alman kültür birliğinde bir toplantı esnasında, İtalyan elçisi Alfieri bir nutuk söylemiş ve bu nutkunda İtalyan - Alman dostluğuna işaretlerle şöyle demiştir:

"Roma - Berlin mihverini tutan İtalya ile Almanya, birer yeni inkılâp memleketidir ve bütün Avrupada yeni bir kültür kurmak gayesi-

ni taşımaktadırlar. Zaferden sonra ise, mihver Avrupanın istikbali için üzerine daha mühim vazifeler almış bulunacaktır.

Musolini Alman ziraat nazırı ile görüştü

Roma, 7 (Radyo) — Musolini, Romada bulunan Alman ziraat nazırını kabul etmiş ve kendisiyle uzun bir mülâkatta bulunmuştur. Bu mülâkatta İtalyan ziraat nazırı da hazır bulunuyordu.

Fransızlar bugün yeniden mukabil taarruza geçtiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)
ne şiddetle devam etmişler ve düşmanın nakliyat yolları, işe ve cephaneye sevkıyatı bombardıman edilmiştir.

FRANSIZLAR TOPLA MÜCEHHEZ TAYYARELER KULLANIYORLAR

Roma, 7 (Radyo) — Fransızlar Almanların tank hücumunu durdurtmak için topla mücehhez yeni tip tayyareler kullanmaktadırlar. Almanların taarruz usulü, şimalde tatbik ettikleri tabiiyeye benzemektedir.

ALMAN TAYYARELERİ İNGİLTERE ÜZERİNE AKIN YAPTILAR

Londra, 7 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezareti bildiriyor. Düşman tayyareleri şark ve cenup sahillerimiz üzerinde uçmuş ve Vasi bir bölge üzerine akınlar yapmıştır.

Evvelce bildirildiği gibi, bir çok bölgede alarm işaretleri verilmiş ve bu alarmlar takriben üç saat sürmüştür. Hava dafî topları faaliyete geçmiş ve avcılar düşmanı tespit için yangın ve yüksek infilak kabiliyetli bombalar atılmış ve Lincolnshire şehri üzerine yüksek infilak kabiliyetli bombalar düşerek ild kişilerin hafif yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Şimdiye kadar alman malûmata nazaran maddî hasarat azdır.

Bir çok sair bombalar kırlara düşmüştür. Bunların hedeflerinin tayyare meydanları olması muhtemeldir.

GECE İNGİLTERE SAHİLİNE YAKLAŞMAK YASAK

Londra, 7 (Radyo) — Hükümet, gemilerin geceleri İngiltere sahillerine üç milyden fazla yaklaşmalarını menetmiştir. Buna riayetmeyenler top ateşle batırılacaklardır.

Pariste bu sabah, yarım saat süren hava tehlikesi işareti verilmiştir.

ALMANLARIN İDDİASI

Berlin, 7 (Radyo) — Veygand hattı bütün cepheelerde yarılmıştır. Taarruz, Som ve En - Uvaz kanallında inkışaf ediyor.

Alman ordusunun hareketi iş-tirak eden tankları 4000 dir.

BUGÜNKÜ HRPE DÜNYANIN VE SERBSET MİLLETLERİN MUKADDERATI TAAYYÜN EDECEK

Paris, 7 (A.A.) — Bugünkü matbuat hulûsalatı:

Manştan Sömen de dama kadar sahada dünyanın ve serbest milletlerin mukadderatı taayyün edecek. Evvelki gündenberi başlıyan harp bütün şiddetle sürüyor. Gazeteler bu hususta aşağı yukarı aynı şeyi tekrar etmektedir.

Pöti Parizyende, Şarl Moris diyor ki:

"Sömen de damdan Manşa kadar devam eden bu harpte yapılmaması icap eden bütün ihtiyat tedbirlerinin alınmış olduğunu tekrar etmek lâzımdır. Başkumandan Veygandın emri altında çalışan bütün generaller, Fransız müdafaasını, bu geniş cepheye saldıran düşmanın dışlarını kıracağını temin ediyorlar."

Yan Fabri, Maten gazetesinde, hürriyeti seven milletlerin, mukadderatlarının Fransada taayyün edeceğinden tereddüde düşmeleri lüzumunu işaret ettikten sonra Alman taarruzunun çok kuvvetli olduğunu ilâve ediyor.

Daha fazla harp levazımı, tayyare, silâh temin etmek zarureti hatırlatıyor ve bundan sonra İspanyol ve İngiliz ordularının cesaretiyle halledileceğini anlatıyor. Almanyanın Fransayı istila için yaptığı hesapların bu iki ordu önünde bozulacağını kaydederek yazısını bitiriyor.

Jüstis gazetesinin başmuharriri,

EN SON DAKİKA

İtalyan vapurlarına verilen bir emir

Londra, 7 (Radyo, saat 18) — Vasingtondan verilen bir habere göre, harici İtalyan vapurlarına bitaraf limanlara iltica etmek emri verilmiştir. Bununla beraber, Londradaki İtalyan mahafilinde bu hususta hiç bir malûmat bulunmadığı bildirilmektedir. Diğer taraftan, Romadan verilen bir haberde de İtalyanın "Reks" transatlantiginin 12 haziranada Newyorka hareket edeceği ilân olunmaktadır.

"Vasington" transatlantigi Cenova limanına yapacağı seferi geri bırakmıştır.

Holanda tayyareleri Fransız ordusuna iltihak etti

Londra, 7 (Radyo Saat 18) — Paristeki Holanda sefaretinin bugün resmen bildirildiğine göre, bir çok Holanda tayyaresi ve pilotu Fransız hava karargâhlarına gelmiştir ve bir müddet talim gördükten sonra Fransız ordusunda faaliyete başlayacaklardır.

İsveç toprağına inen Alman paraşütcüleri!

Stokholm, 7 (A.A.) — İsveç hududu içerisinde inen dört Alman paraşütcüsü tevkif edilmiştir. Hududun 30 kilometre içerisinde dün hava tehlikesi işaretleri verilmiştir.

İsveç toprakları üzerinde uçan üç yabancı tayyare tayyare dafî topları ateş açmış, tayyarelerin ikisi denize doğru kaçmış, üçüncüsü alelele içerisinde yere düşmüştür. Tayyare mürettebatı kömür haline gelmiş olarak bulunmuştur.

Ziraat tetkikleri

Ankara, 7 (A.A.) — Karadeniz ve orta Anadolu da mesleki tetkiklerde bulunmak üzere yüksek ziraat enstitüsü ziraat fakültesinden 37 talebe hocalarıyla birlikte bugün Ankaradan Samsuna hareket etmişlerdir.

Saat 18 de Aldığımız haberler

Londra, 7 (Radyo, saat 18) — Paristen alman haberlere göre, Fransız kuvvetlerinin mukavemet ve mukabil taarruzları bütün şiddetle devam etmektedir. Düşman tankları müdafaa hattının bazı noktalarından girmeye muvaffak olmuşlarsa da, ancak 6-7 mil kadar ilerleyebilmişlerdir. Düşmanın En civarında mükerrer taarruzları geri püskürtülmüştür.

Fransız hava kuvvetleri de mühim faaliyette bulunmaktadır. Bir askeri müşahidin işaret ettiğine göre, dün tahrib edilen yüzlerce düşman tankının büyük bir kısmı tayyare bombardımanları ile parçalanmıştır.

Diğer taraftan, Alman tayyareleri merkezi ve garbi Fransa üzerinde keşif uçuşlarında bulunmuşlardır.

İngiliz tayyareleri Abvî civarında mühim faaliyet kaydetmişler, düşmanın asker yığıldı noktaları şiddetle bombardıman etmişlerdir. Çarpışmaya tutuşan Alman tayyarelerinden biri ağır surette tahrib olunmuştur. Bombardıman 10 dakika sürmüştür.

FRANSA ESKİSİNİN ÜÇ MİSLİ KUVVETLE HARBEDİYOR
Paris, 7 (Radyo, saat 18) — Yapılan bir tahmine göre, düşman bu taarruzunda 40 fırka asker kullanmaktadır. Fransa ise, bugün küll hareketle Flandr muharebesindekinin üç misli fazla kuvvetle iş-tirak etmiş bulunmaktadır.

Belçikada kalan talebelerimiz

Ankara, 7 (A.A.) — Belçikada kaalın talebemizin isimleri dün ilân edilmiştir. İsimleri aşağıda yazılı talebemizin de Belçikada bulunduklarına dair hariciye vekâletine malûmat gelmiştir:

Hidayet Aytac, Cemal Günel, Mart Aka, Haydar Tansug, Vahit Çopur karısı ve iki çocuğu ile beraber, Tacettin Ataman.

İngiltere İhtiyat altınlarını Amerikaya gönderiyormuş!

Roma, (Radyo) — Deyli Herald gazetesinin Paris tabında bildirildiğine göre, dünyada şimdiye kadar görülmemiş bir büyük altın nakliyatı yapılmaktadır. Bunlar, İngiltereden Amerikaya gönderilen İngiliz, Fransız, Belçika ve Holanda hükûmetlerinin ihtiyat altınlarıdır.

Skajerak boğazında Bir İngiliz filosu Alman nakliye gemilerine hücum etti

Paris, 7 (Radyo) — İsveç men balarından alınan haberlere göre, Skajerak boğazında büyük bir deniz muharebesi olmuş, İngiliz harp gemileri Alman nakliye gemilerine hücum etmiştir.

Almanlar Urugvayı istilâya hazırlanmışlar

Neuyork, 7 (Hususi) — Montevideo'dan Neuyork Tayms gazetesine gelen bir habere göre, Urugvaydaki nazi teşkilâtı Alman liderlerinin, Arjantin ve Brezilya nazileri yardımıyla Urugvayı istila etmek projelerini tahakkuk ettirmek için itina ile çalışmakta olduklarını bildirmişlerdir.

Muhabir bu zannın nazi ajanlarının hudut boyunca gidip gelmeleriyle teyid oluncasına ilâve etmektedir.

Tevkif edilmiş olan birçok kimselerin üzerlerinde bulunan vesikalar ve haritalar ve fotoğraflar bu hususta birer delildir.

Diğer taraftan muhabir Santiagoda beginci kol faaliyetinin doğruduğucindenin artmakta olduğunu kaydetmektedir.

Millî piyangoda kazananlar

100,000 lira kazanan 9559
20,000 lira kazanan 32301
15,000 lira kazanan 45359
10,000 lira kazanan 8607
5,000 lira 39743
16507, 22523, 32997, 12367, 39743
Son üç rakamı 646 ile nihayet bulan 50 bilet 1000 lira, Son iki rakamı 60 ile nihayet bulan 500 bilet 60 liradır.
Son iki rakamı 38 ile nihayet bulan 500 bilet 40 lira
Son rakamı 9 ile nihayet bulan 5000 bilet 10 lira
Tara biletler ikramiyenin tamamını, misal biletler ikramiyenin yarısını 5 te 1 biletler ikramiyenin 5 te 1 i 10 da 1 biletler de ikramiyenin 10 da 1 i alır.
Bu keşide bir bilet yüz bin, bir bilet yirmi bin, bir bilet on beş bin, bir bilet on inb, beş bilet beş bin, iki bilet ineb, eyyüz bilet bin, bir bilet kırk, beş bin bilet let te onar lira ikramiye kazanmaktadır.
Yani bu keşide ikramiye kazanan cuman cuman (6039) bilette 646 ile nihayet bulan 50 bilet 1000 lira kazanmaktadır.

KADAR GELEN **Haberler****Fransızlar şiddetle mukavemet ediyor****BİR KAC SATIPLA HADİSELER**
Dahilce:

* Mahmutpaşada İrfaniye hanı sahibi Kemal Kaneti ve kardeşi Hayim Kaneti kira paralarını arttırdı. Dikileri için bu sabah polis tarafından Milli Korunma Kanununa muhalif hareketten dolayı müddetli hapisle cezalandırıldı.

Diğer taraftan polis Cihangirde olan diğer bir kira ihtikarı hakkında da tahkikat yapmaktadır. Cihangirde, Karadut caddesinde 30 numaralı Muzafer Baykar apartmanının sahibi Muzafer Baykar apartmanının altındaki 1 numaralı dükkânı geçen sene Yorgi oğlu Pandeli'ni geçsinde bir manava 14 liraya kiraya vermiş ve mayıs başında konutun bitince kirayı 20 liraya çıkarmak istemiştir. Pandeli tiraz edince de derhal Beyoğlu birinci hukuk mahkemesine müracaat ederek tahliye emri almıştır. Polis bu husustaki tahkikatı henüz bitirmedi.

* Ankaradan gelen haberlere göre, Milli Korunma Kanununda tadilat yapılması kararlaştırılmıştır. Bilhassa gıda maddeleri üzerinde ihtikar yapanlar hakkında ceza, lar şiddetlendirilecektir. Ticaret vekâleti bu hususta tetkikler yapmakta ve bir proje hazırlamaktadır. Tadilat bu ay içinde yapılması öngörülmüştür.

* Türk, Romen ticaret müzakereleri müsait bir sahaya girmiştir. Müzakereler neticesinde, petrolün piyasaya fiyatından daha ucuza olarak temin edileceği tahmin edilmektedir.

* Şehrimizde almanlar emniyet tedbirleri için kurulan komisyon bu sabah Vali muavini Haluk Nihadın raporları toplanmıştır.

* Bu içtimada, alıakadair dâirelerin müdürlükleri tarafından hazırlanmış olan raporlar teklif edilmiştir. İçtima 10.30'ta başlayarak devam etmiştir.

* İktisadi Müdürlüğü tarafından Galata ve Beyazıt yangın kuleleri baskı memurlukları ile Kadıköy İtfaiye Müdürlüğüne dün gönderilen bir emirle badema saat ayarı için her gün 12 de düdüklülerin çalıştırılması tebliğ olmuştur.

* Düdüklüler dünden beri çalışmamaktadır. Bu düdüklüler badema yağın hava tehlikesini haber vermek üzere alarm işareti olarak çalışmaktadır.

* Tesbit edildiğine göre ilk tahsil çağında bulunan çocukların 92506 şehirden 28068 1 vilâyetimiz köylerindedir. Bu sene beş sınıflı ilk mekteplerden mezun olanların sayısı 11383 ü erkektir. Üç sınıflı ilk mekteplerinden mezun olanların sayısı 4287 dir. Şehir ve köy mekteplerine halen 73592 talebe devam etmektedir. Bunun 26479 u kız, 31181 i erkek olmak üzere 57660 i şehir mekteplerinde, 16936 ş köy mekteplerindedir. Tahsil çağında oldukları halde mektebe devam etmeyen 23676 çocuk vardır.

* Belçikanın işgali esnasında Pransava geçen Brüksel Elçimiz Nebil Batı bugünkü Sempion eksizliğine Paris'ten gelmiştir.

* Zorla dün güya Londra'dan gelen bir makine ile bir 2.5 lira, keşide şarkacı Resadın 5 bin lira, dolandırmağa kalkışın Düzdiz Haseen ve arkadaşları Fenerde o. Dün akşam Langa'da feci bir kaza olmuştur. Langa'da Tülbentçi mahallesinde Mermereçiler caddesinde 31 numaralı evde oturan aile, tahlir karısı 35 yaşında Pa. Haseen'in evin içine katındaki balkonun kenarına ba'arken balkonu parmaklığı kırılmış, kadın 8 metre yükseklikten sokağa düşerek muhtemelen yaralı olarak Haseki hastanesinde yatmaktadır.

* Dün akşam Langa'da feci bir kaza olmuştur. Langa'da Tülbentçi mahallesinde Mermereçiler caddesinde 31 numaralı evde oturan aile, tahlir karısı 35 yaşında Pa. Haseen'in evin içine katındaki balkonun kenarına ba'arken balkonu parmaklığı kırılmış, kadın 8 metre yükseklikten sokağa düşerek muhtemelen yaralı olarak Haseki hastanesinde yatmaktadır.

* Dün akşam Langa'da feci bir kaza olmuştur. Langa'da Tülbentçi mahallesinde Mermereçiler caddesinde 31 numaralı evde oturan aile, tahlir karısı 35 yaşında Pa. Haseen'in evin içine katındaki balkonun kenarına ba'arken balkonu parmaklığı kırılmış, kadın 8 metre yükseklikten sokağa düşerek muhtemelen yaralı olarak Haseki hastanesinde yatmaktadır.

* Dün akşam Langa'da feci bir kaza olmuştur. Langa'da Tülbentçi mahallesinde Mermereçiler caddesinde 31 numaralı evde oturan aile, tahlir karısı 35 yaşında Pa. Haseen'in evin içine katındaki balkonun kenarına ba'arken balkonu parmaklığı kırılmış, kadın 8 metre yükseklikten sokağa düşerek muhtemelen yaralı olarak Haseki hastanesinde yatmaktadır.

700 Alman tankı zapt veya imha edildi**Almanların hedefi İngiliz - Fransız ordularını birbirinden ayırmak, Veygan ordusunu muharebe edemeyecek bir hale sokmakmış!**

Cenevre, 7 (A. A.) — İsviçre matbuatı Fransa'da cereyan eden muharebeye geniş bir yer ayrılmakta ve Alman başkumandanlığı tarafından takip edilen gayeyi tebariz ettirmektedir. Bu gaye Fransız ve İngiliz kuvvetlerini tamamiyle birbirinden ayırmak, Parisi zapt etmek ve Veygan ordusunu muharebe edemeyecek bir hale getirmektir.

Bu gazete sürprizin bıraktığı tesirin geçtiğini ve Pland'da general Blanchard tarafından gösterilen misalin Fransız kuvvetlerinin nehere müktebil olduklarını ispat ettiğini kaydedilmektedir.

Gazeteler zaaf ve tereddüt saatinin geçtiğini ve Fransızların şiddetle mukavemet ettiğini yazmak tadır.

BU SABAHKI VAZİYET

Pariste askeri mahafilde bu sabah vaziyet etrafında şu malûmat verilmiştir:

"48 saatteberi başlayan Som meydan muharebesi bütün şedde tile devam ediyor. Almanlar, muazzam kuvvetler ve malzemelerle hücum ediyorlar. Harp Chemin des Dames'de müthiş şiddet kesbetmiştir. Almanlar, bu hücumlarda 200 * 300 parçadan murek kep tanklar, ağır bataryalar ve tayyareler kullanıyorlar. Biz de zırhlı firkalarımız, her nevi çapta bataryalarımız ve hava kuvvetlerimizle mukabele ve mukavemet ediyoruz. Düşmanın, bu müthiş hücumlardan elde ettiği neticeler pek ehemmiyetsizdir. Taarruz başlar başlamaz Berlin radyosu, Veygan hattının yarıldığını, Alman ordularının Paris üzerine yürümekte olduğunu ilân etmiştir. Halbuki, Alman resmi tebliği taarruzun plân mucibince devam ettiğini ve her tarafta ve cenubu garbi istikametinde ilerlediğini bildirmekle iktifa ediyor. Düşman, bu taarruzda iki bin tank kullanmaktadır.

Düşman tanklarının bazı yerlerde azami ilerleyişini on iki kilometreden fazla değildir. Kuvvetlerimiz, istinad noktalarımıza dayanarak düşman tanklarına harp ediyorlar. Dün yüzlerce düşman tankı ya top ateşi veya tahrip edici bombalarla tahrip edilmiştir. İki günde tahrip veya zapt edilen Alman tankları 700 ü bulmuştur. Piyadelerimizin mukavemet ve maneviyatı mükemmeldir. İki günlük muharebeden alman netice, askerlerimizin şayanı hayret bir sür'atle, yeni harp usulüne mükemmel bir surette intibak etmiştir. Hava kuvvetlerimiz de, mükemmel bir faaliyet göstermişler, dün 43 düşman tayyaresi düşürmüşler, 150 ton bomba ve infilak maddeleri atmışlardır.

Bu sabah vaziyet şu merkezde idi: Cephemizi iki cephemizin ucunda hafif bir gerileme vardı. Garp istikametinde Bresle vadisi ne ve şarkta Aisne vadisine hakim olan tepelere kadar bir büyüme mevcuttur. Her iki noktada Almanların vaziyeti kuvvetli olmaktan uzaktır. Şu noktayı nazari dikkate almak lazımdır ki, muharebe yeni başlamış ve Alman kumandanlığı henüz bütün kuvvetlerini ve bilhassa piyadelelerini hatti harbe sürmüştür. Alman zırhlı firkalarına gelince Flandre muharebelerinden kurtulanların yarısı şimdiye kadar taarruza sevk edilmiştir."

VEYGAND MEMNUN

Başkumandan General Veygan, Fransız ordusunun ve yeni müdafaa tesisatının mukavemetine ve vaziyetin aldığı yeni şekilden son derece memnun olduğunu hükü-

mete ibrâğ etmiş. Başvekil Reyno da general Veygan'ın bu sözlerini radyo ile Fransız milletine bildirmiştir.

TANKLARA KARŞI BULUNAN USUL NEDİR?

Fransızların tank hücumlarını durdurmak için buldukları ve muvaffakiyetle tatbik ettikleri müdafaa usulü şudur:

Fransız müdafaa mevzilerinin derinliği artırılmış, önde bulunan, piyade istinat noktalarının teklifi hattın gerisinde orman parçaları, binalar ve tahkim edilmiş köylere istinat eden bir tank müdafaa sistemi getirilmiş ve bu hattın daha gerisinde ise gerilere panik saçmak maksadıyla münferiden veya küçük gruplar halinde ilerletilen motorlû vasıtalarla mücadele mahsus kıtalar yerleştirilmiştir.

Cephede bulunan kıtalar, tank taarruzunda düşman piyadesinin ilerlemesine mani olmak için geri alınırlar. Tanklar geçtikten sonra, piyade ise müdafaa devam ediyor. Tanklar ise, göremedikleri münferit arkaında yerleştirilmiş topçu tarafından ateş altına alınıyor ve piyade istinat noktalarını taarruza vakit bulmadan kendileri tahrip ediliyor. İşte Fransızlar bu yeni müdafaa sistemi sayesinde mevzilerini muhafazaya muvaffak olmuştur.

Bu plân mucibince Fransız askerlerine nesnedir bir emriyle "müdafaa" diye hitap edilmektedir.

"Tanklar, piyadeye büyük bir zarar veremeyeceğinden emin ol. Yere yatmış takdirde o seni göremez. O nun geçmesine de ehemmiyet vermez. Senin hedefin, sadece tayyarelerden ve tanklardan sonra gelecek olan düşman piyadesidir. Sen o piyadeyi durdugun ve tayyare tank hücumlarıyla panığa uğramadığın takdirde, seni geçmiş olan tankların becerebilecekleri hiç bir iş yoktur."

TAYYARE HÜCUMLARI

Londra, 7 — İngiliz tayyareleri dün Hamburg ve Kiel benzin depolarını saatlerce bombaladılar. Etmisler, muazzam yangınlar çıkardılar. Tayyareler bundan başka Almanya'da birçok demiryollarını da bombalamışlardır. Tayyareler cephe hattı üzerinde de büyük faaliyetlerde bulunmuşlardır.

Alman tayyareleri de Fransa ve İngiltere üzerinde uçmuşlar, Vork folk üzerine küçük yangınlar bombalamışlardır. Bu mntakada yelane kurban üç beşir olmuştur.

Merkez Fransa'da Alman bombardman tayyareleri büyük bir kilitli birçok bomba atmışlardır. Birçok Alman tayyaresi düşürülmüştür.

FRANSIZ HAVA NEZARETİNİN TELİĞİ

Paris, 7 (A. A.) — Fransız hava nezarati bildiriyor: Evvelki gün Sem üzerinde muharebenin başlaması üzerine ilk

mis olan hücum tayyarelerimiz düşmanın yürüyüş halinde bulunan tanklarını ve motorlû kuvvetlerini iz'ac etmekten geri durmamışlardır. Tayyarelerimiz dün sabah ve öğleden sonra kara kuvvetleriyle temas hareketlerine devam etmişlerdir. Bu hareketin müessir neticeleri birçok noktalarda müşahade edilmiştir. Evvelki gün olduğu gibi yürüyüş kollları tahrip edilmiş, bombaların infilâkı neticesinde birçok harp malzemesi yolları tıkanmıştır.

Aver tayyarelerimiz bombardman tayyarelerinin refakat ve lase nakliyatını himaye ederek büyük bir faaliyet göstermişlerdir. Henüz neticesi tesbit edilemeyen birçok hava muharebeleri cereyan etmiştir.

Dün 40 ton fazla Alman tayyaresinin düşürüldüğü teyiyât etmiştir. Elli ton infilak maddesi atılmıştır.

Hitler Amerikaya harp ilân etmiş vaziyettedir!

Amerika, müttefiklere her türlü yardımda bulunmağa karar verdi

Vaşington, 7 — Hitler Amerika ilânharp ettiği takdirde Amerikan vaziyeti ne olacağı yolunda bir suale cevap veren âyan âzasından Pepper demiştir ki:

"— Almanya, müttefiklere harp malzemesi gönderdiğimiz bahanesiyle bize harp ilân ederse vaziyette büyük bir değişiklik olmaz. Hitler zaten şimdiden bize harp ilân etmiş vaziyettedir. Amerikada Beşinci kolu çalışıyor ve bu bizim işlerimize sarîh bir müdahaledir."

HER TÜRLÜ YARDIM..

Newyork, 7 (Hususi) — Newyork Taymis gazetesinin Vaşington muhabirine göre Amerika Birleşik devletlerinin müttefiklere seferi kuvvet göndermekten maada mümkün olan her yardım yapmağa hazırdir.

Muhabir şunları ilâve ediyor: Hükmüt memurları, millî müdafaa zarardede etmeyecek şekilde Amerikan Birleşik devletleri ordu ve donanmasının terk edilebileceği bütün tayyareleri müttefiklere vermek niyetinde olduğunu anlatmaktadır. Bunun için de halen vazifede olan tayyarelerin bir kısmını satılmağa çıkaracaklardır.

Diğer taraftan Ruzvelt millî müdafaa istişare komitesiyle görüştükten sonra bir de donanma satış programı yapılaçağı resmen teyit olmaktadır.

Bir çok mahafilde Amerikan donanmasına mensup tayyarelerden derhal müttefiklere gönderilecek olanların miktarı iki yüz olarak tahmin olmaktadır.

AMERIKA MÜDAFAASININ TAKVİYESİ

Diğer taraftan Amerikan Sena'tosu gemiler, tayyareler, mühimmat ve yeni hava meydanları inşaatını sür'atlendirmek için derhal yapılacak fevkalade kredileri mümkün kılın 1,492,542,750 dolarlık bahri kredi hakkında kanun projesini kabul etmiştir.

Müessesiler meclisi maliye komitesi de, bilhassa büyük mikyasta hücumarabası ve tayyare inşası için, Ruzvelt tarafından deniz kuvvetleri için yeni teklif edilmiş olan 1,277 milyonluk münzam bir kredi açılması teklifi kabul etmiştir.

Ordunun topçuluk komitesi geyi de Amerikanın bütün mühimmat fabrikalarına imalatı arttırmak için günde 24 saat olmak üzere haftada 6 gün çalışması emrini vermiştir.

Mısırda hazırlık

Kahire, 7 — Bir İtalyan vapuru İskenderiye limanından hareket ettiği sırada liman makamları vapurdaki pamuk yükünün boşaltılmasını emretmişlerdir. Zabitâ şimdî pamuk balyalarını muayene etmektedir.

MISIRLI ARAP LEJYONU

Kahire, 7 (Hususi) — Garp sahaları vahaları arasına dağıtılmış olan Mısırlı Arap lejyonu (Mısır bedevi şavvilleri) bugünkü manevraları ile stratejik mevzilerini işgal etmişlerdir. Silâh, süngü ve elbombası ile mücehhez bulunan ve bedeviler tarafından kumanda edilen bu lejyon gündüzleri görülmüştür ve geceleri düşmanın münakale yollarına taarruz ederek gerilme harp yapmak emrini almışlardır.

AMERİKADA KALMASI EMREDİLEN VAPUR

Panama, 6 (A.A.) — 23 bin tonluluk Conte di Blacmonno İtalyan transatlantiklinin Amerika Birleşik devletine ait bulunan Balbo limanında iş'arı ahara kadar kalmak üzere emir almış olduğu söylenmektedir.

12

Yazan: MUZAFFER ESEN

Venedik kalyonunda üzerleri ne saldıran Türk kadırgasının görünüşü anından itibaren, beklenmedik bir hâdise ile karşışan insanların şaşkınlığı hüküm sürmüştü.

Fakat bu şaşkınlık yalnız arka kamaranın dışında kalmış, içeriye girememişti. Duka Albertino'nun kızının refakatine memur ettiği Sinyor Borino ilk haberi aldığı anda dahi soğukkanlılığı ve itidalini kaybetmemiş, bir an güvterden yaklaşan Türk kadırgasına baktıktan sonra kalyon kaptanına imkânı varesa geri dönüp Venediğe doğru kaçılmasını, Türkler buna meydan vermedikleri takdirde kalyonun teslim olmasını emretmiş, sonra derhal kış kamara'ya dönerek Eluizaya açıkca anlatmış ve son kararını tebliğ etmişti:

— Türklerin önünden kaçıp kurtulacağımızı pek zannetmiyordum. Bir defa Türkler yakaladıkları avı kolay kolay bırakan insanlardan değildiler. Sonra bu dakikada kadırga yaklaşmış bu lunuyor, binaenaleyh bizi esaretten kurtararak bir çare göremiyordum. Allah ve İsa bizden bu defa yardımlarını esirgediler. Şimdi bizim için yapılacak bir tek iş Eluizayı kurtarmak çarelerini araştırmaktır. Sizden artık şimdi saklamağa lüzum görmüyordum. Türklerin Venediğe sefer yapmak için hazırlandıklarını biliyorduk. Yolda Türk gemileriyle karşılaşmamız ihtimalini muhterem pederiniz de düşünmüştü.

Fakat bu seyahati ne tehire, ne de tebdile imkân görebildi, hergebadabat yola çıktık. Fakat böyle bir ihtimalde de evvelce hepçer için Türk donanması ve ya Türk gemisiyle karşılaşmışız vakit ne yapacağımızı evvelden düşündük esas maksat Eluizayı kurtarmak olduğuna göre ilk yapılacak iş Sinyorina Rosanın derhal Eluiza yerine geçmesidir. Türklerin eline düştüğünüz takdirde kendimin kim olduğumu anlatacağ, vazifemin Onlar Meclisi âzasından Duk Albertinonun kız Eluizayı misafir olarak ikamet etmek üzere Tinos adasına götürdüğümü söyleyeceğim. Ve Eluiza olarak da Rozayı göstereceğim. Asıl Sinyorina Eluiza ise cariyelerden biri halinde kalacaktır. Türklerin elde ettiği alelade esirleri İstanbul'da Esirpazarında satılmağa çıkarmaları çok muhtemeldir. Geminin esir edildiği takdirde İstanbul'da satılmağa çıkarılacak bütün Venedikli kadın esirleri satın almak üzere Venedik tüccarlarından birisi tebdil kıyafetle İstanbul'a gönderilecektir. Şimdi vaziyet anlaşıldı, değil mi. Siz Roza bu dakikadan itibaren Dukanın kız Eluiza siz söyle sedire kurulun bakayım..

Roza; ne ses çıkardı, ne de en ufak bir itirazda bulundu. Derhal sedire geçti ve kendisine çok yaraşan kıyafet ve asil bir vaziyet takındı. Borino bu dururmu çok beğendi: — Mükemmel oldu, dedi. Zaten bu fedakârlığı hem zevkle, hem de muvaffakiyetle yapacağı nızdan emindim. Şimdi siz Eluiza Duk cenablarının kerimelerinin nedimesi rolüne başlayınız. Harumunuz dizi dibinde oturarak yeni işinizi görmeğe başlayınız. İri kirpikli siyah gözlerindeki hüznü ve elem ifadesi bir kat daha artan Eluiza, sahte hanımın dizleri dibinde oturarak mahcup ve mütevazî bir nedime tavrını takındı. Borino sözüne devam etti:

— Bu da oldu. Yalnız şunu unutmamak lazım. Türkler çok zeki insanlardır. Ufak bir tereddüt, ufak bir hata, ufak bir şaşırma, şüpheler ederler, bu takdirde de hakikati anlayabilirler. Türkler asil ruhlu, mert bir düşmandır, fakat aldatılmağı affetmezler. Ona göre davranmanızı rica edeceğim.

Sonra öteki nedimelere hitab etti: — Sizin vaziyetiniz de hiç bir değışiklik yok tabii. Yalnız harumunuz değışti. İşte o kadar. Kurtarılacağınız günün yakın olduğunu düşünerek müteselli olun ve başınıza gelenleri sükûn ve tahammülle karşılayın.

Binaenaleyh Yusuf Reis, kış kamaranın kapısını açarak içeri girdiği vakit bu evvelden tasarlanmış vaziyetle karşılaşmış oldu.

Sinyor Borino, Türk Reisini görür görmez, Venediklilerin çok alçık oldukları yalanı bir hürmetsiz yerlere kadar eğildi: — Teslim oluyoruz, dedi. — Sonra kendini tanıttı: — Ben, Venedik Cumhuriyeti teğrifatçısından Borino. Onlar Meclisi âzasından Albertinonun kız Sinyorina Eluizayı Tinos adasına götürmek üzere memur edilmişim.

Bu sözleri söylerken eliyle de sedire yatar gibi lâkayt oturmuş olan Rozayı gösteriyordu.

Yusuf Reis, lâtinceyi çok iyi anlar ve konuşurdu. Akdeniz kıyılarında bilhassa Venediklilerle çarpışa çarpışa geçen uzun yıllar ona bu dili öğrenmesi için kâfi gelmişti. Fakat buna rağmen Sinyor Borino ile uzun uzadıya konuşmağa lüzum görmedi. Yalnız Rozaya şöyle bir baktı. Ellerinde kaftanının yemleri içeriğinde saklı duran ihtiyar Venedikliye de:

— Ya böyle mi?

Demekle iktifa etti..

Sonra kendisiyle beraber kamara girmiş olan bir levende döndü:

— Haydi Ömer! Bana şuradan Yanık Hüseyinle Sessiz Bekiri bul.

Ömerin dışarıya çıkıp Yanık Hüseyin ve Sessiz Bekirle beraber içeriye girinceye kadar geçen kısa zaman içerisinde kış kamara'da garip bir sessizlik hakim olmuştu. Roza üzerinde binbir renk, binbir kumaş serili sedirinin üzerinde, etrafındakilerle hiç alakadair olmayan ve güzel çehresine çok yakışan bir gurur içerisinde ince ve uzun parmaklarıyla göğsünü örten ipekli elbisenin gümüş düğmeleriyle oynuyor, Eluiza bir köşeye çekilmiş, bütün kalbinde toplanmış gibi balmumu kadar sapsarı gözlerini etrafında dolaydırıyor, Yusuf Reis'in tunc renkli çehresinden ayrılan nazarıları, bir köşede rüklü eder gibi iki büklüm eğilmiş duran Borinonun siyah kaftanının kıvrımlarında toplanıyor. Oradan uzaklaşma kapının yan başında yine ayakta duran üç nedimesine bakıyordu. Bu üç genç kızın ne hazine, ne perişan bir duruşları vardı. Biraz evvel ince kıvrak sesleri, Şeştarlarının, rubaplarının, flütlerinin tatlı itizazlarına karışarak bir neşesiz imajı halinde akarken şimdi dudaklarının bükülüğünde derin bir elem manası gizlenmiş, ayakları ucunda kimsesiz çocuklar gibi bırakılmış sazlarının boynu bükük sessizliğe yakışan bir sü-kût içerisinde kumıldamadan duran bir bibloyu andırıyor bu kızlar. (Devamı var)

Seçme fıkralar**Rekor**

İki otomobil fabrikatörü konu suyorlardı. Biri anlatıyordu:

— Benim fabrikamda işler o kadar çabuk yapılır ki, ilk parçası bir amelenin eline geçtikten bir saat beş dakika sonra fabrikamın kapısından otomobil hazır olarak çıkar.

Bunun üzerine öteki fabrikatör gülmüş ve:

— Bu bir gey mi? dedi. Benim fabrikamda işler daha çabuk görülür. İlk parçası bir amelenin eline geçtikten bir saat beş dakika sonra otomobil caddede bir adam çığır.

Düşüğüne yanmamış

Agop isminde zengin bir ermeni tüccarın iki karısı vardı. Birinin adı Hap, diğerinin adı da Hupdu. Agop bir akşam Hapın evinde, diğer akşam da Hupun evinde kalırdı.

Karanlık bir gecede ispirotyu fazla kaçıran Agob yolda giderken kalmış bir kirek kuyusuna diğer fakat durumunun ne halde olduğunu düşünmeye bakmadan kuyunun içinde:

— Hap der ki Huptadır. Hup der ki Haptadır. Bilmezler ki Agob gırleğa kadar kuyudadır - diye bağırmağa başladı.

Prencip

3

Yakın tarihin en büyük faciası

"Prencip" in fikrine göre propaganda ile uğraşmak, rakibi entrika ile de, virmeğe çalışmak, gizli cemiyetlerde dinlemek.. Bütün bunlar boş ve neticesiz şeylerdi. Yapılacak yegâne şey, tabancayı çekip göğesündüz ortaya atılmaktı. Bu ruhi haletinin esasını ise "Prencip" in gençliğinde tecrübesizliğinde aramak icabeder.

Müstakbel katil "Belgrat" ta birkaç Bosna ve Hersekli ile birleşmişti. Bu kafadarlar etraflarına birçok Sırp gençleri de toplamaya muvaffak olmuşlardı. Bunların başında Bosnalı "Dimitri Mitrović" isminde birisi bulunuyordu. Bu adam Sırbistanda "İstihlâsmillî" klübünü kurmuş olan müthiş bir Avusturya düşmanı idi. Bu klübe ancak mektep talebesi dahil olabiliyordu.

Vaktile Londrada ve Hindistanda ve bodizm medeniyetlerinin bir havarisi olarak geçinen bu "Mitrović" genç mekteplilerle kolaylıkla fikrine meylettiren bir sihirbaz, müstesna bir hatipti. Bu zat bilhassa "Bosna" dan gelen talebeyi adeta teshir ediyordu.

O sıralarda Balkanların geçirmekte olduğu derin ihtilaclar "Mitrović" e mühim vakalar arifesinde bulunduğunu gösteriyordu. Hatta o aralık bu kanlı kâhin milliyetperverler mahafilinde şöyle haykırıyordu:

"— Darülfünunlarımızı, mekteplerimizi kapatalım bunları istihlâsmillî bir emrivaki oluncaya kadar kışla yapalım."

"İstihlâsmillî" klübünün naşiri efkârı "Prepord - Teceddüd" isimli bir gazetesi vardı. Bu gazetenin ilk nüshasını verdikleri iane ile "İstihlâsmillî" klübüne yazılmış olan gençlerin bir listesini nesretmişti. Listede on dinar vermek suretile klübün açılmasına hizmet etmiş olan "Gavri- lo Prencip" in de ismini görüyorduz.

İşte, "Prencip" bu ateşin muhitte yavaş yavaş yetişiyor, esasen fikrine yerleşmiş olan "büyük bir iş yaparak vatana hizmet etmek" düşüncesi gün geçtikçe kuvvet buluyordu.

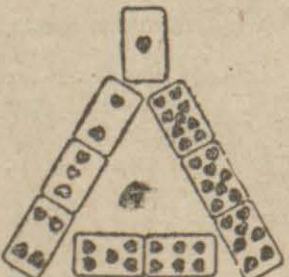
Bu sıralarda Balkanlar harbi başlamak üzere bulunuyordu. Avusturya - Macaristan hariciye nazırı Kont "Berhtold" un Makedonyaya muhtariyet verilmesi hakkındaki teklifi "Belgrat - Sofya - Atina" kabineleri arasındaki müzakereleri tacil etmiş ve Balkan harbi patlak vermişti. "Prencip" henüz askerlik çağına gelmediği için askere yazılmamış ise de komiteçiler reisi "Tankosić" e müracaat etmişti. "Tankosić" kendisine arzı hizmet eden bu zayıf, hafif ve cılız çocuğu komiteçiliğe kabul etmedi ve bu retten fena halde üzülen "Prencip" gözyaşları içinde "Belgrat" a döndü.

Bir çok kimseler, "Prencip" in bu ret cevabından çok müteessir olduğunu ve kendisini komiteçiliğe elverişli görmeyenlere nelere muktedir bulunduğunu isbat için "Bosnasaray" suikastına kör körüne atılmış olduğunu iddia ederler. Çok vatanperver, çok mağrur insanlar olan "Bosna" lılar bilhassa memleket sevgisi işlerinde pek hassastırlar. Zahirî çocuk, fakat ruhan büyümiş bir insan olan "Prencip" in bu hor bakış karşısında çok müteessir olduğu muhakkaktır.

İLK SUİKAST FIKIRLARI NASIL DOĞDU?

Tarihi bir şöret kazanmış olan "Belgrat" taki "Zelenidenag"

Eğlence

Oyun kağıtlarile

Müselles şeklinde bulunan bu kağıtların yerlerini şekli bozmadan o suretle değiştiriniz ki her sırada yekûn 20 çıksın.

Dünlük unuttuğumuz mucit Nobel - Dinamik'tir.

Kadınlar için

Ekose və kareli kumaşlardan neler yapılıyor?

Bu sene kareli ve ekose kumaşlar çok moda oldu. Pötkikareden olduğu gibi geniş karelerden de yapılan yeni kompleler hakikaten bu baharın en şık kadınların süsü oluyor.

Bunları muhtelif renklerde ihtiyab etmek ve düz renkte kumaşlarla karıştırarak güzel ansambllar vücutta getirmek mümkündür.

Hattâ bu senenin orijinalitesi olarak size kare ile ekose kumaşların aynı ansaml içinde giyildiğini söyleyecek olursak böyle bir model görmeden evvel bunun fena olacağına hüküm vermeminiz.

I — Kareli flanel veya yün jersedan bir etek üstündeki ceket düz flanel bir cekettir. Şömineti ekose bir süreden yapılmıştır.

II — Kareli süreden yapılmış olan bu elbisenin üstündeki ceket düz renk süredendir.

III — Cebleri gayet orijinal olan bu apremidi yahut gece ceketi ekose taftadandır. İçindeki renklere uygun bir elbisenin üstüne giymek için yapılmıştır. İçindeki renkten birinden yapılmış bir blüza koyusundan yapılmış bir etekle de giyilebilir.

KIZIL SAĞLI KADIN

21

Dilimize nakleden Muzaffer İSİN

— Topuzoğulları hizmetçileri ne dolgun para verirler, aylıkları da peşindir. Onun için kalacağım. Fakat geceleri kapımı kilitliyeceğim.

Bana öyle bir bakış baktı ki titemdim ve derhal sözü değiştirdim:

— Hastahaneden eşyalarımı göndermediler. Şimdi yine hasta haneye telefon edeceğim.

— Aliye Hanımın odasında bir telefon vardır. Onu kullanabilirsiniz.

— Olur.. Ama kütüphanenin yanındaki odada da bir telefon var.. Orası daha yakın..

— Hayır, o telefonu kullanamazsınız. Orası Davut Beyin çalışma odasıdır.

— Olabilir.. Fakat Davut Beyin odasından telefon edilmez mi?

— Hayır, Davut Beyin odasına kimse giremez. O odasında şarkılar, şiirler yazarmış.. Onun için buraya kimse girmemiş.. Zaten kapısı da daima kilitli durur.

— Fakat Baha Beyin öldüğü gün bu kapı açıldı.

— Unutmuş olacaksınız.. Fakat bizim hanımın emri çok kat'idir. Davut Beyi rahatsız etmemek lâzım. Hattâ oraya odayı süpürmek için bile girilmez. Sonra Davut Bey gürlütüden çok ürker.. Dışarının sesini işitmesin diye duvarlarını pamuklattır.

Derhal sıgırdım ve Ferdane'yi omuzlarından yakaladım:

— Ne söyledin? Ne söyledin?

Kız arkaya sıçradı, elimden kaçtı, gözleri tıpkı ürkmüş bir hayvan gözünü andırıyordu.

— Bana dokunmayın Allah aşkına!

— Fakat yavrum ben sana fenalık yapmak istemiyorum. Bu kadar budala olma.. Yalnız bana izahat ver. Niçin bu odayı pamukladılar, kim pamukladı..

Suallerim kızı korkutuyordu.. Kıpıya doğru çekildi..

— Nebileyim ben.. Davut Bey odasının duvarlarına içeriden dışarıya ses sızmasın diye birşeyler yaptırdı. Şimdi bir defa kapı kapandı mı artık birşeycikler işitilmiyor. Fakat bana dokunmayın Allah aşkına.. Annem söyledi. Kız saçları bulundukları yere felâket getirir.

Öfkeyle: — Sus aptal, dedim. Hemen buradan çık.. Yoksa öfkemi zap-

tedemiyeceğim elimden bir kaza çıkacak.

Bu cümle, Ferdane'yi çok korkutan bir cümle oldu: Sarardı ve kıpıyı hızla kapayarak çıktı. Ben odada birbirine zıt heyecanlarla baş başa kaldım. Ferdane'nin ahmakca sözlerini ağzıma tıkmak için onu iyice bir pataklamak arzusu kalbimden geçiyordu. Sonra öğrendiğim şeylerde heyecanımı çok arttırmıştı. Duvarları sağırlandırılmış bir odada.. Bu, Bahayı öldüren revolver sesini niçin işitmediğimi izah ediyordu. Bu, aynı zamanda odanın halısındaki kan lekelerinin manasını da anlatıyordu. Zira Bahanın bu odada öldürüldüğü bence muhakkaktı.. Fakat Bahanın yaralandığı şekilde bir yara alan hiç bir eser kütüphanede cesedinin bulunduğu yere kadar gelemez. O halde ölünün yerini kim değiştirmişti? Gözlerini kapayan kimdi? Niçin Ali ile Baha ağır bir şekilde kavga etmişti? Baha ilk defa niçin yaralanmıştı?

Ya Canan.. Cananın bu işte rolü neydi? Acaba.. Cesedi odanın kütüphaneye kadar o mu sürüklemişti?

Bu düşünce beni titretti.. Zayıf, güzel ve ince Canan bir ölüyü sürüklerken görür gibi oldum. Gözleri yerinden fırlamış, adaleleri çekilmiş, bütün kuvvetini toplayarak Bahayı sürüklemeye çalışıyor. Sonra Cananın bir mektubu var.. Çantamda mektubu.. Bir kolayını bulup bu mektubu ona vermek lâzım. Ben bu mektubu okuduğumu söyleydim.. "Mektubunuzu okudum ve size geri veriyorum." Demek namuslu bir adamın borcudur.

Bugün akşam yemeği hayli garip geçti. Tıpkı mühim bir tehlîke atlattım da bugün aile bunalı kutulmak için toplanmış gibiyim. Ev halkından başkası Doktor Bedri, Hikmet, Esma ve Ali de yemeğe kaldılar. Aliye yorgun, fakat çok sakin görünüyordu, halinde eski soğukluk ve sertlik yok artık. Gri müslin bir rop giymiş.. Boynunda zümrüt bir Pandantif var.

Canan ve Esma da tıpkı Aliye gibi duruyorlar.

Erkekler, kadımlar kadar sakin değil. Doktor sinirli duruyor, ve mütemadiyen poliste verdiği ifadeden bahsediyor; Hikmet hiç birşey söylemiyor, fakat kıpırmızı yüzü bu günü çok öfkeli geçirdiğini anlatıyor; şışman dam zaten, biraz perhiz etse fena olmaz.. Allah esirgesin bu vaziyyette kan beynine hücum edebilir.

Davudun sessizliğine ve istahsızlığına esasen alışmıştım. Esmanın yanına oturmuş, Aliye'nin bakışlarına aldırmaıyordum bile.. Ali çok sakin fakat gözlerini Cananın yüzünden ayırmak için çok sıkıntı çektiği besbelli.. Arkadaş Emine Ana ve Ferdane ayakta duruyorlar; Ferdane yemek verirken, tabak değiştirirken bana sürünmemeye öyle dikkat ediyor ki giymek için dudaklarını ısırıyordum.

(Devamı var)

Hikâye

Fazıl'ın serveti

Çeviren: C. E.

Kadir sordu:

— Peki, Fazıl ne oldu?

Fethi cevap verdi:

— Milyoner..

— Haydi canım, o namuslu bir çocuktu. Malum ya, milyoner olmak için ar, namus, tertemiz! deyip çıkmak lâzım!

Eski mektep arkadaşlarım Kadir ve Fethi ile senelerden sonra buluşmuş, tatlı konuşuyor, eski hatıraları yadediyor duk. İstanbul Sultanisinin dokuzuncu sınıfında bir sırada oturduğumuz uzun boylu kemikli çehreli Fazıl hâlâ o şekliyle gözümün önüne geldi. Nazik, çekingen, terbiyeli bir arkadaştı. Fazla lâuballiliği sevmeyen, daima ciddi dururdu.

Ben bunları düşünürken Fethi ilâve etmişti:

— O tekerlediğin nazariye herkes hakkında varit değil Kadirciğim. Fazıl namuskâr kaldı, aynı zamanda da milyoner oldu.

— Maamafih; her halde işin içinde yine meraklı bir safha olmalı.. Böyle bir servet neye gelip benim kapımı çalmadı?

— Ona şüphe yok.. Maalesef işin terfuaratını iyi bilmiyorum. Mesele uzun ve karışık. Fazla geç kalırsam, evde karıdan terlik öğesini yerim. Size şöyle hulâsatan anlatayım:

Umumi harbin son senelerine doğruydum. Fazıl Çanakkalede yaralanmış, bir kolu sakat kalmıştı. Birkaç ay hastahane de yattıktan sonra çıkmıştı.

— Ne yapıyorsun? dedim..

— Müteahhitlik! diye cevap verdi.

Yazihanesini tarif etti, "İlle gel!" Şeklinde ısrar etti.

Birkaç hafta sonra idi. Boş zamanım vardı. Ne yapacağımı bilmiyordum. Fazla uğradım. Masanın başında asık bir çehre ile oturuyordum. Beni görürce zorla keyfli davranmak istedi. Hava birkaç lâkirdiden sonra masasının üstünde duran bir beygir yularını göstererek:

— Şuna bak, dedi. Bu, bana doksan kuruşa mal oluyor. Levazımla konturat yaptım. Elli bin tane doksan üç kuruştan vereceğim. Namuskârane bin beşyüz lira kâr var. Fakat körolası Hatibzade bırakmaz ki.. Mütemadiyen fiyatları kırar..

Ben ve Kadir Fethiyi istifhamkârane süzdük.

— Ha.. Sahi dedi. Size söylemeği unuttum.. Taahhüt işlerindeki en müthiş rakibi Hatibzade Ahmet efendi isminde birisiydi. Ticaret hayatına yeni atılmış olan Fazıl mahvetmek için yemin etmişti. Fazılın biraz canı sıkılmıştı. Beni kâbul ettiği zamanki düşüncesi kederi o imiş!.. Maamafih, buna rağmen Fazıl yeise düşmemişti.

— Çanakkalede İngilizlere, Fransızlara, yedi devlet askerine karşı koyup postu elden kaptırmadan döndük geldik, şimdi bu bunak heriften mi korkacağım.. Bakalım, o mu beni yularlayacak yoksa ben mi onu tepetakla edeceğim.. Diyordum.

Hikâye hakikaten meraklıydı. Kadir ile ben aynı zamanda ağzımızdan kaçırıldık:

— Eyy.. Sonra..

— Sonrası.. Bu ziyaretin üzerinden bir kaç gün geçmişti. Şık giyinmiş, ciddi bir zat Hatibzadelerin yazihanesinden içeriye giriyordu. O, bendim. "Ahmet efendi, dedim, elli bin yulara ihtiyacım var.. Rakibiniz Fazıl beye gittim. Bana Fabrika fiyatı doksan kuruştan verecek!"

Lâkaydane cevap verdi: — Belki.. Fakat çok kaybedecektir. Yalnız mallar elinden çıksın istiyor.. Hayır, buna meydan vermiyeceğim.. Ben size seksen beş kuruştan teslim edeceğim.. Kamlatlar başında kalsın da anlasın..

Zavallı bu elli bin yularda ikibin beş yüz lira kaybetti. Partiler arası kesilmeden devam ediyor, hatibzade her ziyanın sonunda:

— Acımayacağım, bu herifi mahvedeceğim!

Teranesini tekrarlıyordu. Kadir dayanamadı. Sordu:

— E.. Peki Fazıl ne yapıyordu?

— O, levazıma vermekte devam ediyordu.

— Kaçtan?

— Üç kuruş tenzilâtile doksandandı.

Fethi bir cigara yaktı ve tekrar anlatmaya başladı:

— On beş gün sonra yine Hatibzadenin yazihanesindeyim. "Ahmet efendi, dedim, elli bin yulara daha ihtiyacım var!"

— Bu sefer doksandandı aşağıya olmaz! Cevabını verdi.

— Ama dedim, Fazıl bey seksen beşe bile vermezse razı..

— Ne o, odaha top atmadı mı?

— Vallahi bilmem, şimdiye kadar bir şey yok!

— Eh.. Bu sefer öyleyse canına okuyayım. Ben seksen üçe vereceğim.. Münasebetsizin malları beklesin, dursun.

Kadir biraz geç anladı. Onun için anlamamıştı!

— Vallahi, Fethiciğim, dedi, şunu açıkla anlatsan olmaz mı? Demindenberi, Fazıla Hatibzadenin yazihanesi arasında dolayıyorsun, ne oldu, ne bitti farkında değildim.

Fethi kızdı:

— Sen zaten herşeyin dobra dobrasını istersin.. Kuzum, senin anlayacağın, beni Hatibzadeye Fazıl göndermişti. Ondan seksen beşe, seksen üçe alıyor, levazıma maliyet fiyatına doksana veriyorduk. Levazım da tabii bundan ucuzunu bulamaz yacağı için hep bize ihale ediyordu. Hatibzade ise Fazıla mal sattırmamak gayesiyle gümrükten çıkar çıkmaz yularları bana, sadık müşterisine devrediyor, elinde levazıma verecek birşey kalmıyordu.

— Hal Allah iyiliğini versin!.. Dese sen de bu işte ortakdım!

— Bırak Allahını seversen, sonunda beş para almadıktan maada, Fazıla bir de güzelce kavga ettik.

— Niçin?..

— Niçin olacak. Fazla namusluluğundan. Tam üçüncü partiye dayanınca ben böyle hileli işi sevmem, diye pışman olup birinci, ikinci partilerden olan kazanç farkını da Hatibzadeye geri göndermez mi?

— E.. Aşkolsun yahu. Peki bu kafa ile nasıl zengin oldu?

— Basbayağı. Bu doğruluğuna mükâfaten Hatibzade kendisine kızını verdi ve işlerine ortak yaptı.

Günlük bulmaca

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

1 — Bir uzvumuz, Pu, 2 — Eceba, Bir sesli harf, Bir hayvan, 3 — Bir nota, Emtia, Rüzgâr, 4 — Bir sesli harf, Hayvan değil, nebat değil, 5 — Eski bir İran şairi, Bağışlanmaz, Bir harf, 6 — Bir harf, ve, Dima, Duy, 7 — Bir renk, Bir halk sanatı, rrmız, Bir harf, 8 — Bir çalgı, Demir, 9 — leşmek, fitne, Bir işaret zamiri, 10 — Meşhur bir İngiliz siyaseti, Bir harf, Bir yer, 10 — Bir vilâyetimiz, Bir hayvan.

88 No. 1 bulmacamızın halli:

1 — Yasa, Fare, 2 — Ayin, 3 — Si, Bi, Bi, 4 — An, Ut, Ip, 5 — Bu, Si, 6 — It, Un, 7 — Fa, Su, 8 — Af, In, Si, 9 — Rabi, Eser, 10 — Ekip, Lira,